

Додаток 1
До наказу БРЦПО у
Черкаській області від
11.02.2026 № 22

ПОЛОЖЕННЯ

**Про запобігання та протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми в Багатопрофільному регіональному
центрі професійної освіти у Черкаській області**

Це Положення спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми, створення у Багатопрофільному регіональному центрі професійної освіти у Черкаській області середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1. Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми є обов'язковим для працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області при роботі з дітьми. Працівники Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області ознайомлюються з даним положенням на офіційному сайті закладу освіти.

2. В даному Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, інших нормативно-правових актах.

3. Завданнями даного Положення є:

запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

формування у працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності;

забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

4. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області забезпечує такі основні заходи:

1) превентивні заходи (план):

затвердження даного Положення ;

затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дітей згідно з додатком 1 до даного положення;

затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2 або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми) в інший спосіб за рішенням суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;

затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей освіти згідно з додатком 3 до даного Положення;

затвердження алгоритму дій при виявленні ознак насильства (фізичного, психологічного, сексуального чи економічного додаток 4 до даного Положення

інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності , вжиття Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у

Черкаській області заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;

врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області ;

2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;

оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми у суб'єкті роботи з дітьми та молоддю (далі - повідомлення);

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області та інших фахівців, які контактують з дітьми;

організація інформаційних заходів для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);

залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

5. Директор Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області :

затверджує дане Положення є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням. Безпосередніми виконавцями Положення є адміністрація закладу освіти, педагогічні працівники закладу освіти.

забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітей до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;

розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження; невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;

сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;

забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

6. Адміністрація закладу освіти та педагогічні працівники Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;

надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;

повідомити директору Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області, або заступникам директора та одному з батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

7. Багатопрофільний регіональний центр професійної освіти у Черкаській області забезпечує механізм подання повідомлень про насильство, який передбачає:

Невідкладне (протягом одного робочого дня) інформування дітей та їх батьків або інших законних представників дитини про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми за допомогою всіх доступних джерел комунікації (за можливості - засоби телефонного зв'язку, месенджери, електронна пошта, надсилання повідомлень на поштову адресу)

забезпечує функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронна пошта, скринька для паперових повідомлень), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

Відповідальними особами для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, які реєструють повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду є заступник директора з навчально-виховної роботи, соціальний педагог, практичний психолог.

Директор Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області розглядає повідомлення протягом однієї робочої доби з дня його надходження.

У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною директор Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області невідкладно у строк, що не перевищує однієї робочої доби, повідомляє про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779).

8. Відповідно до статті 10 Закону України “Про охорону дитинства” забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, має бути проведене опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

9. В Багатопрофільному регіональному центрі професійної освіти у Черкаській області розробляються та/або поширюються інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом (за варіантами):

розміщення на інформаційних стендах у приміщенні Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області, розповсюдження серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);

надсилання через батьківські, учнівські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті суб'єкта роботи з дітьми та молоддю та його сторінках у соціальних мережах;

проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини.

10. Багатопрофільний регіональний центр професійної освіти у Черкаській області забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі - інформування), що передбачає такі напрями (теми):

розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства; методи профілактики булінгу серед дітей (в тому числі з урахуванням Положення про реагування на випадки булінгу в Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області);

використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами; надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;

порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності; дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;

Інформування дітей здійснюється шляхом:

проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;

проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;

робота практичного психолога та соціального педагога з метою проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;

організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);

використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості

насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої суб'єктом роботи з дітьми та молоддю, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, інших закладів освіти, а також

психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

11. З метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми адміністрація Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області та педагогічні працівники забезпечують виявлення поведінки дітей, працівників Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

12. З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною.

13. Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, Багатопрофільний регіональний центр професійної освіти у Черкаській області аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини;

не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться закладом освіти та молоддю із залученням сторін, зокрема дітей.

ФОРМА
ПЕРВИННОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ НА ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА
ЩОДО СТУДЕНТА БАГАТОПРОФІЛЬНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дата події або виявлення: _____ 20____р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

- дитина з інвалідністю;
- дитина-сирота;
- дитина, позбавлена батьківського піклування;
- інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- тілесні ушкодження;
- страх, уникання контакту;
- розповіді про образи/тиск;
- інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- поінформовано відповідальну особу закладу;
- поінформовано батьків/інших законних представників;
- поінформовано службу у справах дітей;
- поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- інше: _____.

Журнал
обліку насильства та жорстокого поводження з дітьми у Багатопрофільному
регіональному центрі професійної освіти у Черкаській області

№ п/п	Дата виявлення	ПІБ студента	Вік	Група	Вид насильства	Короткий опис ситуації	Хто виявив	Вжиті заходи	Куди повідомлено	Дата і підпис
----------	-------------------	-----------------	-----	-------	-------------------	------------------------------	---------------	-----------------	---------------------	------------------

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

- так, завжди;
- інколи;
- ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

- з повагою;
- байдуже;
- іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

- так;
- ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

- так;
- ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше? (відкрите поле)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

Додаток 4
до положення

АЛГОРИТМ ДІЙ
при виявленні ознак насильства (фізичного, психологічного, сексуального
чи економічного) у Багатопрофільному регіональному центрі професійної
освіти у Черкаській області:

- **Невідкладні дії:** При виявленні ознак насильства (фізичного, психологічного, сексуального чи економічного) будь-який працівник Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області повинен негайно припинити дії, що загрожують дитині, надати домедичну допомогу або викликати швидку.
- **Повідомлення:** Негайно повідомити поліцію (102) та керівника навчального закладу. Повідомити батьків або законних представників, якщо вони не є кривдниками.
- **Дії керівника :**
 - Протягом доби інформувати службу у справах дітей (СсД), поліцію та органи управління освітою.
 - Створити внутрішню Комісію для розслідування випадку.
- **Захист дитини:** Комісія вивчає ситуацію, оцінює потреби дитини в психолого-педагогічних послугах, забезпечує їх надання, а також організовує виховну роботу, щоб запобігти повторенню насильства.

Ключові принципи:

- **Конфіденційність:** Інформація про дитину не розголошується.
- **Дитиноцентризм:** Найкращі інтереси дитини є пріоритетом.
- **Взаємодія:** Багатопрофільний регіональний центр професійної освіти у Черкаській області працює у співпраці з поліцією, службою у справах дітей та соціальними службами.

Працівники Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області, які не повідомили про випадки насильства, несуть відповідальність згідно із законом.